

Sosyal Devlet Anlayışı İçinde Girişimcilik

Prof. Dr. Faruk Andaç (Çağ University, Turkey)

Entrepreneurship within the Concept of a Social State

Abstract

Even if the social state concept is considered as a barrier to entrepreneurship, it is in fact a form of state government that encourages entrepreneurship. Social State, first of all, is a form of state that provides social welfare of society, social justice and social peace in the society. Entrepreneurship is generally introduced as a process including more risk-taking, innovation that is open to modernism, activities such as opportunity assessment. In fact, entrepreneurship comprises all of the activities including business continuity, sustainability, development and expansion. Accordingly, entrepreneurship is not only to establish a business, but also to develop and change it. Thus, entrepreneurship requires stability, continuity and practice. Entrepreneurs may unavoidably face some political, economic, social, military, financial obstacles that can not be anticipated. In such cases, entrepreneurs must be able to overcome the obstacles at the least possible costs. An entrepreneur is able to sustain his activities in a confident and stable manner in the spirit of the social state.

JEL code: M38

1 Giriş

Girişimcilik, her ne kadar kapitalist ekonomik sistem içerisinde gelişen serbest rekabet piyasası gereğince önemli olmakla beraber sosyal devlet anlayışı içerisinde serbest rekabet piyasasını sınırlayan devlet yönetim biçimi içerisinde de fazla önem taşımaktadır. Sosyal devlet yönetimlerinde sosyal yapıyı koruyabilmek için devlet gerekirse piyasaya müdahale edilebilmekte ve girişimcinin serbestçe hareket etme imkanını nispeten sınırlandırabilmektedir. Sosyal yapının dengeli gelişimini sağlayabilmek için alınacak önlemler girişimciyi başlangıcında olumsuz etkilemekte gibi algılsa da, esasında istikrarlı bir ekonomide girişimci daha fazla başarılı olabilecektir. Çünkü girişimcilik, istikrar ister, süreklilik ister (Andaç, 2011). Bu nedenle Sosyal Devlet anlayışı içinde Girişimci, daha güven ve istikrar içinde faaliyetlerini sürdürebilecektir.

2 Sosyal Devlet Yönetiminin Amacı ve Görevleri

Sosyal Devlet, bazılarının yanlış anladıkları veya kasten tahrif ettikleri gibi Sosyalist Devlet ile ilişkisi olmayan bir devlet şeklidir. Sosyalist Devlet, devlet güdümünde ekonomik ve sosyal kaynakların tamamen devlet tarafından yönlendirildiği devlet yönetim biçimidir. Girişimciliğe fırsat tanımayan devlet yönetim biçimidir. Halbuki Sosyal Devlet anlayışı, kapitalist ekonomik sistemin içinde gelişmiştir. Kapitalizmin aksayan ve eksik kalan yönlerini tamir etmekte, kapitalist ekonomiyi dengede tutmaya çalışmaktadır. Bu nedenle de serbest rekabet piyasası içinde önemli bir yere sahip olan girişimciliği de teşvik edip, girişimciyi yönlendirmektedir.

Sosyal Devlet, insana ve insanın yaşama hakkına saygılıdır. Girişimci kişiyi yönlendirir. Kişinin ekonomik ve sosyal hak ve hürriyetlerinin kullanılmasını sınırlayan engelleri ortadan kaldırarak, kişinin ekonomik ve sosyal temel hak ve hürriyetlerden yararlanmasını sağlar.

“Kişinin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak için Sosyal Devlet’in başlıca üç görevi vardır: 1- Sosyal Refahı sağlamak, 2- Sosyal Adaleti sağlamak, 3- Sosyal Barışı sağlamak.

Sosyal Refah; Ülkede yaşayan bütün vatandaşların, mutlu ve refah içinde yaşamalarının sağlanmasıdır. Herkesin ülke ekonomik kalkınmasından yararlandırılmasıdır. Ekonomik kalkınmanın bütün vatandaşlara yansıtılmasıdır. Çalışamayacak durumda olanların, sakatların, yaşlıların, çocukların, işsizlerin v.b.lerin, Sosyal Devlet’in kurduğu Sosyal Yardım, Sosyal Sigorta gibi kuruluşlar vasıtasıyla ekonomik kalkınmadan yararlanmalarının sağlanmasıdır.

Sosyal Adalet; Çalışanların üretime katkıları nispetinde üretimden pay alabilmeleridir. Üretime katkıda bulunan üretim faktörlerinin üretimin dağılımı sürecinde üretime yapmış oldukları katkıları nispetinde üretimden yararlanmalarını sağlamaktır. Üretime katkıda bulunan emek, sermaye, hammadde ve müteşebbis sahiplerinin, üretimin sonunda üretimden (milli gelirden) alacakları, ücret, faiz, rant ve kar gibi gelirlerinin miktarı, üretime katkılarının nispeti kadar olmalıdır ki huzurlu olsunlar. Yoksa milli gelirin dağılımında adaletsiz davranıldığı gerekçesiyle huzursuz olurlar.

Sosyal Barış; Toplumda sosyal gruplar arasındaki menfaat çatışmalarını ortadan kaldırıp aralarındaki uyuşmazlığın çözülmesidir. Özellikle bağımlı çalışanla bağımsız çalışan arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi ve aralarındaki uyuşmazlığın çözülmesidir. Daha açık bir ifade ile emek-sermaye (işçi-işveren) ilişkilerinde ortaya çıkan çalışma şartları ile ilgili ekonomik ve sosyal hak ve menfaat çatışmalarının ortadan kaldırılması ve çalışmayla ilgili ilişkilerin düzenlenmesidir” (Andaç, 2008)

3 Girişimcilik ve Özellikleri

Girişimcilik, “genellikle daha çok risk alma, inovasyon yani yenilikçiliğe açık, fırsatları değerlendirme gibi faaliyetleri kapsayan bir süreç olarak tanıtılmakta ise de, esasen girişimcilik, işin devamlılığını, sürdürülebilirliğini, geliştirilmesini ve genişletilmesini kapsayan faaliyetlerin bütünüdür. Buna göre girişimcilik sadece iş kurma değil, kısaca bu işin geliştirilmesini ve değiştirilmesini sağlayabilmektir. Bu nedenle girişimcilik istikrar ister, süreklilik ister, sürekli pedal çevirmek ister”. Girişimciler, bazen hiç tahmin edemediği ve elinde olmayan nedenlerle bazı siyasi, ekonomik, sosyal, askeri, mali, finansal engellerle karşılaşabilir. Bu durumlarda bile girişimci bu engelleri en az zararla aşabilmektedir (Andaç, 2011). Zaten yapılan araştırmalara göre girişimciler, bağımsız olarak hareket ederler, devlet otoritesine ender olarak uyarlar ve böylece de başarı oranları yüksek olmaktadır. (Orhan, 2011)

Ekonomik gelişmeleri doğru bir şekilde öngörmeye çalışan girişimciler, tahmin edilemeyen risklere girmekte ve kararlarıyla ekonominin akışını olumlu yönde değiştirebilmektedirler. Bunu yaparken gelebilecek ekonomik belirsizliklerin risklerini de üzerlerine almaktadırlar. Girişimciler böylece hem yeni kıt kaynakları, hem talep edenlerin yeni tercihlerini ve hem de yeni teknolojik olanakları keşfetmektedirler. (İçke, 2011).

Girişimci, kapitalist ekonomilerin gelişme sürecinin yıkım sürecini yenilikleri harekete geçirerek atlatmayı bilmektedir. Yenilik, yeni kombinasyonların hayata geçirilmesi ya da ekonomide var olan üretim faktörlerinin farklı kullanımı olarak tanımlanmaktadır. Yeni kombinasyonlara gereksinim duyulduğu üretim faktörleri, daha önce mevcut olan kombinasyonlardan çekilmekte, böylece yenilikler sonucunda eski kombinasyona dayanan firmalar da piyasadan kaybolmaktadır (İçke, 2011). Sosyal devlet ise kapitalist ekonominin yıkım sürecinde sosyal dengeyi sağlayacak tüketici isteklerini sosyal yardımlarla desteklemekte girişimciyi yüreklendirmektedir.

4 Sosyal Devletin Girişimciliğin Geliştirilmesindeki Etkileri

Kapitalist ekonomik sistem içerisinde girişimcinin teşvik edilmesi gerekir. Zira girişimci gelişim ve değişimlere girişebilmesi için, ileriye görebilmesi için, risk alabilmesi için yine de devletin güvencesine ihtiyacı vardır. Devlet bu güvenceyi verebildiği sürece girişimci başarılı olabilir. Aksi halde piyasadan çabuk silinir gider. Devlet piyasalara müdahale ederek, piyasa istikrarını düzenlemeli ki girişimci de rahatça faaliyetlerini devam ettirebilsin.

Girişimciliği geliştirmek ve girişimciye destek vermek amacıyla devlet, sosyal amaçlı müdahalelerin yanında iyi işleyen bir sermaye piyasası ve esnek gücü piyasası oluşturmali, işletmelerin karşılaştıkları olumsuz idari düzenlemeleri ve karmaşık idari uygulamaları kolaylaştırıcı önlemler almalıdır (Taşoğlu ve Ertike, 2011).

Diğer taraftan girişimcinin en çok önem verdiği konu karını mümkün oldukça yüksek tutabilmektir. Bu da kendisini daha fazla riske atmaya, daha fazla atılğan yapmaya iter. Ancak, karını artırmanın başlıca yolu mümkün oldukça büyük tüketici kitlesine ulaşmaktır. Sosyal Devlet anlayışı için alınacak önlemlerle tüketicilerin alım gücü ne kadar güçlendirilebilirse, tüketici sayısı ne kadar artırılabilirse girişimcinin de pazar bulma imkanı artmış olacaktır. Böylece devletin kapitalist ekonomiye müdahalesi ile oluşan bir taraftan istikrarlı piyasa, diğer taraftan tüketicilerin alım gücünün artırılması ile oluşan tüketici piyasası ve işgücü piyasası girişimcinin tercih ettiği bir ortamı oluşturacaktır.

5 Sonuç

Sonuç olarak diyebiliriz ki Sosyal Devlet'in amacı, devletin koyduğu kurallara bizzat kendisi dahil herkesin uymasını ve çalışanın meydana getirdiği ürün ile insanın refah içinde insanca yaşamasını sağlamasıdır. Sosyal devlet, ülkede yaşayan girişimci, üretici, tüketici herkesin, insan haysiyetine uygun bir ortam içinde yaşamasını gerçekleştirecektir. Bunlar Sosyal Devlet'in görevidir. Sosyal Devlet anlayışı içinde Girişimci de böylece daha güven ve istikrar içinde faaliyetlerini sürdürebilecek ve istikrarlı bir ortamda rahatlıkla değişim ve gelişimini sağlayabilecektir. Karını artıracak, yeni girişimlere yönelecektir. Böylece sosyal devletin destekleri ile girişimci ekonomik gelişmelerden daha fazla yararlanmasını bilecektir.

Kaynakça

- Faruk Andaç, Türk Ticaret Hukuku Açısından Girişimci Kişiliği, 3. Uluslar arası Girişimcilik Kongresi, Bışkek/Kırgızistan 2011, s.128
- Faruk Andaç, İş Hukuku, Adalet Yayınevi, Ank. 2008, s.11
- Faruk Andaç, Türk Ticaret Hukuku Açısından Girişimci Kişiliği, 3. Uluslar arası Girişimcilik Kongresi, Bışkek/Kırgızistan 2011, s.128
- Kamil Orhan, Üniversite Eğitiminin Bireyin Girişimci Kişiliğine Etkisi, 3.Uluslar arası Girişimcilik Kongresi, Bışkek/Kırgızistan 2011, s.60
- Mehmet Akif İçke, Schumpeter ve Yeniliklerin Finansmanı, Girişimcilik, İnovasyon ve Ekonomik Kalkınma 10-12 Ekim 2011 İstanbul, 3.Uluslararası İstanbul İktisatçılar Zirvesi

- Mehmet Akif İçke, Schumpeter ve Yeniliklerin Finansmanı, Girişimcilik, İnovasyon ve Ekonomik Kalkınma 10-12 Ekim 2011 İstanbul, 3.Uluslararası İstanbul İktisatçılar Zirvesi
- Nihal Paşalı Taşoğlu-Aybike Serttař Ertike, Türkiye’de Bireylerin Girişimcilik Kültürü Edinmesinde Aile Ortamının Etkisi ve niversite đrencilerinin Girişimcilik Kültürü zerine Bir İnceleme, 3. Uluslar arası Girişimcilik Kongresi, Biřkek/Kırgızistan 2011, s.83